

АГРАРНА СФЕРА: ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МІЖНАРОДНОЇ КООРДИНАЦІЇ ПРОЄКТІВ ВІДНОВЛЕННЯ

Тулай О.І., д-р екон. наук., проф.

Західноукраїнський національний університет, м. Тернопіль, Україна

Алексєєнко Л.М., д-р екон. наук., проф.

Івано-Франківський навчально-науковий інститут менеджменту

Західноукраїнського національного університету,

м. Івано-Франківськ, Україна

Мета аграрної політики залежать від обраної стратегії розвитку галузі, стадії економічного циклу, економічних інтересів суб'єктів господарювання. Відомі експерти Х. Альварес, М.Б. Андалуссі, М. Стуермер відзначають, що гео економічна фрагментація несе загрозу продовольчій безпеці, тому створення коридорів для основних продовольчих товарів може запобігти продовольчим кризам [1]. Для підвищення стійкості до потрясінь необхідно здійснювати стабілізаційну макроекономічну, структурну й податково-бюджетну політику спрямовану на формування достатніх бюджетних і фінансових резервів.

У сучасних реаліях Українська держава вибрала модель економічного відновлення і розвитку, яка потребує виконання правил (вимог) ЄС та 19 структурних маяків в рамках програми співробітництва з МВФ. Відповідно вибір варіантів фінансування відновлення економіки має відповідати принципам відновлення, зокрема прозорості, підзвітності і верховенству права, що сприятиме розширенню кола потенційних інвесторів і покращенню інвестиційного клімату в умовах фрагментації ринків. Поділяємо точку зору, що післявоєнна реконструкція економіки України, відбуватиметься в принципово нових вихідних умовах і відкриває простір для використання так званої «стратегії національно укоріненого розвитку» [2, с. 48-49].

Вектори відновлення економіки мають ґрунтуватися на таких підходах: розвитку господарського комплексу на середньо- і довгостроковий період із балансуванням міжгалузевих зв'язків і ресурсів; розширення переліку фінансових інструментів для стимулювання залучення міжнародних донорів, іноземних і приватних інвестицій; встановлення переліку основних критеріїв для відбору проєктів. Визначено порядок обов'язкового залучення учасниками ринків капіталу та організованих товарних ринків професійного оцінювача, зокрема при первісному визнанні фінансових інвестицій за

вартістю, що має відхилення від вартості придбання понад 100%. З метою мінімізації негативного впливу наслідків військової агресії та сприяння стабільності ринків капіталу та організованих товарних ринків НКЦПФР прийняла рішення № 1095 «Щодо проведення учасниками ринків капіталу та організованих товарних ринків переоцінки фінансових інвестицій у період дії воєнного стану» [3].

Державна підтримка інвестиційних проєктів із значними інвестиціями в Україні має сприяти розширенню кола потенційних інвесторів в аграрній сфері і покращенню інвестиційного клімату. До ключових змін варто віднести зменшення порогу заходу для інвестора з 20 млн євро до 12 млн євро; деталізацію умов проведення оцінки інвестиційного проєкту для унеможливлення проведення повторної оцінки; окреслення нових сфер реалізації інвестиційних проєктів (ІТ-галузь). У 2022 році ЄБРР скерував в сільське господарство і для підтримки продовольчої безпеки 23,2 млн євро донорських коштів, наданих країнами для підтримки України [4]. Так, для проєктів із значними інвестиціями при підписанні спеціального інвестиційного договору між інвестором та урядом України інвестори можуть отримувати значну державну підтримку (компенсацію частини витрат, звільнення від деяких зборів та податків). Крім того, у стимулюванні інвестиційної активності в Україні важливу роль мають відіграти неурядові установи, зокрема Українська рада бізнесу.

Список використаних джерел

1. Jorge Alvarez, Mehdi Benatiya Andaloussi, Martin Stuermer. Geoeconomic Fragmentation Threatens Food Security and Clean Energy Transition. October 3, 2023. URL: <https://www.imf.org/ru/Blogs/Articles/2023/10/03/geoeconomic-fragmentation-threatens-food-security-and-clean-energy-transition>.

2. Гриценко А. А. Національно укорінений розвиток економіки як локальна відповідь на глобальні геоекономічні зрушення. *Економіка України*. 2023. № 4. С. 38-54. <https://doi.org/10.15407/economyukr.2023.04.038>.

3. Переоцінка фінансових інвестицій: Комісія прийняла рішення щодо діяльності учасників ринків під час війни. URL: <https://www.nssmc.gov.ua/pereotsinka-finansovykh-investytsii-komisiia-ptyniala-rishennia-shchodo-diialnosti-uchasnykiv-rynkiv-pid-chas-viiny/3.10.2023>.

4. The EBRD's Role in Ukraine. URL: <https://www.ebrd.com/where-we-are/ukraine/overview.html>.